

ဒီတိုင်းဒူးသွဉ်ညါတၢ်မၤသးကျဲသရၤအသိးပကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်?

တူၤ (ILO) ပှၤဆဲးကျိးတၢ်မူဒါခိၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဒူးသွဉ်ညါတၢ်မၤသးတစု, မူဒါခိၣ်န့ၣ်တချးလၢတၢ်ဃိထံသမံသမိးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်တၢ်ဟံဖျါအီၤတဖၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးတံၤဒီးဘၣ်န့ၣ်အလီၤမ့ၢ်အိၣ်လၢအဃုထံၣ်န့ၣ်သွဉ်ညါတၢ်မၤသးဒဲးလၢခဲဆဲးအဂီၢ်, အဝဲကဘၣ်လဲၣ်ထံၣ်လီၤပှၤလၢအဒူးသွဉ်ညါတၢ်မၤသးဒီးလဲၣ်သမံသမိးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲလၢတၢ်မၤသးလီၤသွဉ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

(ILO) ပှၤဆဲးကျိးတၢ်မူဒါခိၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်တၢ်ဒူးသွဉ်ညါအီၤတဖၣ် ကကွၢ်ထံကွၢ်ဆဲးတၢ်မၤသးတဖၣ်တံၤဒီးအဝဲအတၢ်ထံၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တဖၣ်ကဆုၤထီၣ်ကဒီးဝဲဆူကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် (ILO) ၵုၢ်ဝိကရၢအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တူၤမ့ၢ်ပဒိၣ် (ILO) ၵုၢ်ဝိကရၢဒီးန့ၣ်တၢ်ဒူးသွဉ်ညါအဂီၢ်တဖၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကဃိထံကွၢ်ဝဲတၢ်မၤသးအံၤမ့ၢ်အံၤမ့ၢ်အတီၤခါ, တမ့ၢ်ဘၣ်ခါဝဲအလီၢ်ခဲကဒူးအိၣ်ထီၣ်ပှၤသမံသမိးတၢ်ကရၢဒ်သိးကသမံသမိးက့ၢ်ပှၤဘၣ်ထွဲတဖၣ်ဒီးဟံးန့ၣ်တၢ်ကမၣ်လၢအကြးအဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တိုင်းကြားခြင်းဖြင့် မည်ကဲ့သို့သောရလဒ်များ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါသလဲ

အစိုးရနှင့် အိုင်အယ်လ်အို နှစ်ဘက်စလုံး၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ အမွေခိုင်းစေမှု ပပျောက်ရေး ဖြစ်ပါသည်။ ဤတိုင်းကြားပုံနည်းစနစ် တည်ရှိမှုနှင့် လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်မှုသည် အဆိုပါရည်ရွယ်ချက်ကို ရှေ့ရှု၍ လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ ထိုအပြင် သင်၏တိုင်းကြားမှုသည် မှန်ကန်ကြောင်း စုံစမ်းပေါ်ပေါက်ပါက သင့်အနေဖြင့် တနည်းတဖုံ တရားမျှတမှုနှင့် နောက်ဆောင် ဤသို့ ထပ်မံမဖြစ်ပွားတော့ဆိုသည့် အသိအမြင်ရရှိစေခြင်း သို့မဟုတ် အမွေစေခိုင်းသူအား သူ/သူမ၏ လုပ်ရပ်များအတွက် ထိုက်သင့်သော ပြစ်ဒဏ်ပေးပြီး ဖြစ်ကြောင်း ကျေနပ်မှုရစေခြင်း စသည်တို့ကို သင်မျှော်လင့်နိုင်ပါသည်။

တူပဒူးသွဉ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အံၤတဖၣ်ဒီးတၢ်မၤသးဒီးပှၤကသုဒ်လဲၣ်

ကိုပယီၤပဒိၣ်ဒီး (ILO) န့ၣ်ခဲခိယၣ်ဘးအိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်လၢတၢ်မၤဆူၣ်မၤစီးအံၤကပတုၣ်ကွၢ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်ဒူးသွဉ်ညါကျဲအံၤဒီးတၢ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤကျိၤကွၢ်အံၤန့ၣ်လဲၣ်လၢအမၤလၢထီၣ်ပဲၤထီၣ်တၢ်ပညိၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အမဲာ်ညါ, တၢ်လၢနဒူးသွဉ်ညါတဖၣ်တၢ်မ့ၢ်ထံၣ်န့ၣ်အီၤလၢအမ့ၢ်အတီၤဒီးခိဖျါလၢကျဲဘၣ်ဘိဒ်သိးတၢ်မၤသးအံၤသုတကထီၣ်လၢတဂ့ၢ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပာ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ပှၤလၢအမၤဆူၣ်မၤစီးတၢ်တဖၣ်ကဒီးဘၣ်တၢ်စံၣ်ညိၣ်လၢအကြးအဘၣ်ဒီးအတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အမဲာ်နနာ်လၢနသးမံကသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တိုင်းကြားမှုပြုလုပ်ရန် မည်သူ့ကို ဆက်သွယ်ရမည်နည်း

ပကမအားဖြင့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ၊ မြို့နယ် (သို့မဟုတ်) ခရိုင်အဆင့်ရှိ သင်၏ဒေသခံအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများထံတိုင်းကြားလျှင် သင့်လျော်မည်ဟု သင့်အနေဖြင့် ထင်မြင်ယူဆလျှင် ထိုသို့တိုင်းကြားမှုပြုလုပ်ပါ။ အမွေစစ်မှုထမ်းစေခြင်း သို့မဟုတ် အသက်မပြည့်သော ကလေးသူငယ်များအား စစ်မှုထမ်းစေသော ကိစ္စရပ်များတွင် သင်၏စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်မှုကို နီးစပ်ရာ တပ်သားသစ်စုဆောင်းရေးစခန်း၊ စစ်အခြေခံလေ့ကျင့်ရေးကျောင်း သို့မဟုတ် နီးစပ်ရာတပ်စခန်းသို့ တင်ပြပါ။

အကယ်၍ အထက်ပါအကြံပြုချက်သည် သင့်အတွက်မသင့်လျော်ဟု ထင်မြင်ပါက သို့မဟုတ် အဆိုပါတိုင်းကြားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ပေးမှုအပေါ် သင့်အနေဖြင့် အားရကျေနပ်မှု မရှိပါက စပ်ဆိုင်သော အချက်အလက်၊ အထောက်အထားများဖြင့် သင်၏တိုင်းကြားချက်ကို အောက်ပါအတိုင်း လိပ်မူပေးပို့ နိုင်ပါသည်။

ဒီသိးပကဘၣ်တၢ်မၤသးပကဘၣ်ဆဲးကျိးဒီးမတၢ်လဲၣ်

နမ့ၢ်နာ်လၢနတၢ်ဒူးသွဉ်ညါအံၤကဘၣ်တၢ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်အီၤလၢ ပှၤလၢအဘူးကတၢ်ဒီးနၤတဖၣ်လၢအမ့ၢ်ဝဲကဝီၤ, သဝီ, ကီၢ်ဆၣ်ဒီးကီၢ်ရူၣ်ပၤပြးတဖၣ်ဒီးန့ၣ်ဆူၤထီၣ်နတၢ်ဒူးသွဉ်ညါအံၤသ့ဝဲလီၤ. တၢ်မၤဆူၣ်မၤစီးဘၣ်သးတၢ်န့ၣ်လီၤသုးမ့ၢ်တမ့ၢ်ဖိသၣ်လၢအန့ၣ်တပဲၤတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဒူးသွဉ်ညါအံၤဆူသုးပှၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ခိဖျါလၢနကအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်ဘၣ်ဘိအဃိ, နဒူးသွဉ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူတၢ်ထာဖိုၣ်သုးဖိသိးကဝီၤမ့ၢ်တမ့ၢ်သုးဖိတၢ်မၤလိမ့ၢ်မ့ၢ်ခိၣ်ဒဲကဝီၤလၢအဘူးတဖၣ်သ့ဝဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်နမ့ၢ်ဆိကမိၣ်လၢတၢ်လီၤလၢအဖိခိၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်တကြးဘၣ်ဒီးဆူၤထီၣ်နတၢ်ဒူးသွဉ်ညါဘုၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထွဲလီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်သ့ဝဲဒဲတၢ်လီၤတၢ်ကျဲလၢအဘၣ်တၢ်ဟံဖျါထီၣ်အီၤလၢလၢအံၤန့ၣ်လီၤ.

ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားရေးရာအဖွဲ့ (အိုင်အယ်လ်အို)၊ အခန်းအမှတ်၊ ၁၂၅-၂၂၅၀၊ ၁၂ ထပ်၊ ကုန်သည်ကြီးများဟိုတယ် အမှတ်၊ (၂၂၃)၊ သူးလေဘုရားလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း၊ (၀၁) ၂၄၂၃၉၃၊ (၀၁) ၂၄၂၇၁၁ ဖက်စ် (၀၁) ၂၄၂၇၉၄
အီးမေးလ် - yangon@ilo.org

ပှၤဆဲးကျိးတၢ်မူဒါခိၣ် ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘုၣ်ဘိမ့ၢ်စာဖိုင်ပှၤမၤတၢ်ဖိၣ်ဂီၢ်ဝိကရၢ (ILO) ဒေးနီၢ်ဂံၢ် ၁၂၅၂၂၅၀၁၂၂၇၁၂၂၇၁၂၂၇၁၂၂၇၁ ကုန်သည်ကြီးများဟိုတယ် အမှတ်၊ (၂၂၃)၊ သူးလေဘုရားလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း၊ (၀၁) ၂၄၂၃၉၃၊ (၀၁) ၂၄၂၇၁၁ ဖက်စ်၊ (၀၁) ၂၄၂၇၉၄
အီးမေးလ် - yangon@ilo.org

အမွေခိုင်းစေမှုပပျောက်ရေး

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားရေးရာအဖွဲ့တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဘောရိုးဖြင့် နေထိုင်သူများအတွက် အမွေခိုင်းစေခြင်းခံရမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းကြားပိုင်ခွင့်ပြုသည့် နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူ ညီချက်တစ်ရပ်ကို သဘောတူညီ ထားရှိပါသည်။ ဤတိုင်းကြားပုံနည်းစနစ်ကို အမှန်တကယ်အမွေခိုင်းစေခြင်းခံရသူများအတွက် အိုင်အယ်လ်အို ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ ၏အကူအညီရယူကာ တန်ပြန်အရေးယူမှု တစ်စုံတစ်ရာ ပြုလုပ်ခံရခြင်းမရှိဟူသော ယုံကြည်ချက်အပြည့်အဝဖြင့် အစိုးရထံမှ တရားသဖြင့် ဖြေရှင်းပေးရေးအတွက် တောင်းဆိုနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းတစ်ခုအဖြစ် စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဒီသိးတၢ်မၤဆူၣ်မၤစီးကပတုၣ်ကွၢ်အဂီၢ်

ကိုပယီၤကီၢ်စာဖိုင်ပဒိၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘုၣ်ဘိမ့ၢ်စာဖိုင်ပှၤမၤတၢ်ဖိၣ်ဂီၢ်ဝိကရၢအာၤပှၤလၢတၢ်လီၤသကိး ကဒီးဝဲလၢထံဖိကီၢ်ဖိ လၢ အဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤစီးအံၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကဒူးသွဉ်ညါတၢ်မၤသးတဖၣ်ဆူ ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ တဖၣ်အအိၣ်လီၤ. ခိဖျါတၢ်ဒူးသွဉ်ညါ ကျဲအဝဲအံၤပှၤလၢအဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤစီးအံၤနီၢ်နီၢ်တဖၣ်နာ်ဝဲလၢလၢပှၤပှၤသ့ၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်တဘၣ်တၢ်စံၣ်ညိၣ်ကဒါက့ၢ် ဘၣ်ခိဖျါ တၢ်မၤစၢၤအီၤလၢ (ILO) ပှၤဆဲးကျိးတၢ်မူဒါခိၣ်အအိၣ်အဃိ, ဃုဝဲပာ်ပဒိၣ်ဒီးသိးကသ့ၣ်လီၤဘျါလီၤက့ၢ်တၢ်မၤသးမ့ၢ်မ့ၢ်တီတီ, လီၤလီၤဘၣ်ဘၣ် အဂီၢ်မ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လီၤဆိတမံလီၤ.

အမွေခိုင်းစေမှုဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း

အမွေခိုင်းစေမှုဆိုသည်မှာ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်အား အလုပ်တစ်ခုကို ထိုသူမပြုလုပ်ပါက (သို့မဟုတ်) မလိုက်နာပါက တစ်စုံတစ်ရာ အပြစ်ပေးခံရမည်ဟူသော မြိမ်းခြောက်မှုကြောင့် ထိုသူ၏ဆန္ဒမပါဘဲ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ ခိုင်းစေသော အလုပ်မျိုးကို ခေါ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တည်ဆဲဥပဒေ အမိန့်, ညွှန်ကြားချက်များသည် အမွေခိုင်းစေမှု ကျင့်သုံးခြင်းကိုလည်းကောင်း, အသက် (၁၈) နှစ်အောက် ကလေးသူငယ်များအား တပ်မတော်အတွင်းသို့ စုဆောင်းမှုကိုလည်းကောင်း တားမြစ်ထားပါသည်။

တၢ်မၤဆူၣ်မၤစးစးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်မၤန့ၣ်လၢ?

တၢ်မၤဆူၣ်မၤစးစးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်မၤန့ၣ်လၢသးသးပှၤတၢ်ဂၤန့ၣ်မ့ၢ်မၤတၢ်တၢ်မၤမၤလၢအဘၣ်တၢ်အီၤန့ၣ်, မ့တၢ်မ့ၢ်တၢ်လူၤပီၤမၤထွဲတၢ်မၤအီၤန့ၣ်တၢ်ကတၢၢ်အီၤတၢ်ကမၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဘိပှၤတၢ်ဂၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်တၢ်အသးန့ၣ်သက့ဘၣ်မၤတၢ်ထီၣ်သဲးစးတၢ်ဘျၢန့ၣ်လီၤ. ခုခါခဲအံၤပယီၤလၢကီၢ်ပယီၤသဲးစးတၢ်ဘျၢအပှၤဒီးတၢ်ကလၢန့ၣ်လီၤအပှၤန့ၣ်တၢ်တြီၤဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤစးစးတၢ်မၤဒီးဖိသၣ်လၢအန့ၣ်တၢ်ပုၤထီၣ်ဒီးဘၣ်(၁၈)န့ၣ်ဘၣ်တဖၣ်တၢ်ဒုးလီၤအီၤဆူၣ်ပှၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

မည်ကဲသိုတိုင်ကြားနိုင်ပါသနည်း

သင်တိုင်ကြားနိုင်သော နည်းလမ်းများစွာ ရှိပါသည်။ အကယ်၍ အခြေအနေပေးပါက သင့်အနေဖြင့် ပဏာမတိုင်ကြားမှုကို ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ၊ မြို့နယ် (သို့မဟုတ်) ခရိုင်အဆင့်ရှိ သင်၏ဒေသခံ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများမှ တဆင့် တိုင်ကြားနိုင်ပါသည်။ (သို့မဟုတ်) နီးစပ်ရာတပ်သားသစ် စုဆောင်းရေးစခန်းများတွင် စုံစမ်းမှုပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အထက်ပါနည်းလမ်းသည် အဆင်မပြေပါက (သို့မဟုတ်) မနှစ်သက်ပါက အိုင်အယ်လ်အို ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိထံ ဆက်သွယ် တိုင်ကြားနိုင်ပါသည်။

ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိအား တယ်လီဖုန်း၊ ဖက်စ်၊ အီးမေးလ်၊ စာပို့၍ သော်လည်းကောင်း၊ ၎င်း၏ရုံးသို့ သွားရောက်၍ သော်လည်းကောင်း ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။

သင်ဆန္ဒရှိပါက သင်ယုံကြည်ရသော မိတ်ဆွေတစ်ဦး (သို့မဟုတ်) အသိတစ်ဦးအား သင်၏ ရေးသားထားသော တိုင်ကြားစာကို ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိထံ သွားရောက်ပေးပို့စေရန် စီစဉ်နိုင်ပါသည်။ ဆက်သွယ်ရန် လိပ်စာ အပြည့်အစုံကို အခြားစာမျက်နှာတွင် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

ပုဒ်သုဉ်ညါတၢ်မၤသးအံၤကသုဒ်လဲၣ်?

တၢ်ဒုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးသုလၢကျဲအါဘိလီၤ. အဒိတၢ်အိၣ်သးမ့ၢ်ဂ့ၤလၢနီၣ်န့ၣ်န့ၣ်သုဉ်ညါတၢ်မၤသးအံၤခီဖျါပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်ဝဲကဝီၤ, ဇူသဝီ, ကီၢ်ဆၣ်ဒီးကီၢ်ရၣ်တဖၣ်သုဝဲန့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်တခီ နုဒုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးခီဖျါတၢ်ထၢဖျိၣ်သုးဖိသိဒ်ကဝီၤတဖၣ်သုဝဲလီၤ. ကျဲလၢအစီခိၣ်အံၤနုးသးမ့ၢ်တမံဘၣ်တခီနုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးဆူ (ILO) ပှၤဆဲးကျိးတၢ်မူဒါခိၣ်အိၣ်သုဝဲန့ၣ်လီၤ.

နုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးဆူ (ILO) ပှၤဆဲးကျိးတၢ်မူဒါခိၣ်အိၣ်သုဝဲခီဖျါလၢလီတစ်စိ Telephone, Fax, Email, လိပ်ပရၢသုဉ်တဖၣ်အစဲညါနုးလၢဆူအစဲအစဲဒီးလၢနုးနီၣ်ကစၢ်သုဝဲန့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်တခီလိပ်ပရၢလၢနုးကျဲဒုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးတဘျီ, နုးမၤပှၤလၢနုးနီၣ်အီၤသုတဂၤလဲၤဆူန့ၣ်န့ၣ်သုစ့ၢ်ကီးဝဲလီၤ.

တိုင်ကြားမှုပြုလုပ်ရန် လုံခြုံမှုရှိပါသလား

တိုင်ကြားမှုကို အကြောင်းပြု၍ တိုင်ကြားသူများ၊ တိုင်ကြားမှုနှင့်ဆက်သွယ်နေသူများနှင့် အမွေခိုင်းစေခံရသူများအား အနှောင့်အယှက်ပေးခြင်း၊ တရားစွဲဆိုခြင်း၊ တန်ပြန်အရေးယူခြင်းတို့ကို နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူညီချက်က အကာအကွယ်ပေးထားပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိသည် နောက်ဆက်တွဲ သဘောတူညီချက်အရ တန်ပြန်အရေးယူခြင်းမရှိသည်ကို မှန်ကန်ကြောင်း အတည်ပြုရန်အလို့ငှာ အမွေခိုင်းစေခံရသူများ၊ တိုင်ကြားသူ(များ)၊ သူ/သူမ၏ ကိုယ်စားလှယ်(များ) (သို့မဟုတ်) အခြားသော သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်(များ)နှင့် လွတ်လပ်စွာနှင့် လျှို့ဝှက်စွာ ဆက်သွယ်ခွင့်ရှိပါသည်။

မ့ၢ်ပအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢလၢပဒုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးအံၤကစီဒီခါ?

ဘၣ်ဃးတၢ်ဒုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးန့ၣ်ပှၤလၢအဒုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးအနီၣ်ကစီမ့ၢ်ဂ့ၤ, ပှၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤသးတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤဒီးအသုတဘၣ်တၢ်မၤတံာ်တံာ်အီၤပှၤလၢအမၤဆူၣ်မၤစးစးတၢ်တဖၣ်အကီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤဒီးသုတဘၣ်တၢ်ထီၣ်အီၤဟ့ၣ်တၢ်ကမၣ်ကဒါက့ၤအကီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤဘၣ်တၢ်ဒီတဒါဂၤလၢဃာ်အီၤခီဖျါတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤ. လၢဘၣ်တၢ်မၤတၢ်လံအီၤန့ၣ်လီၤ (ILO) ပှၤဆဲးကျိးတၢ်မူဒါခိၣ်န့ၣ်ဒ်သိးပှၤကသုဉ်ညါလၢခီဖျါတၢ်ဒုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးန့ၣ်-ပှၤလၢအဒုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးမ့ၢ်ဂ့ၤ, ပှၤလၢအဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤစးစးအီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, မ့တမ့ၢ်ပှၤလၢအမၤတၢ်လၢအစဲသုဉ်ညါတၢ်မၤစးတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, တဘၣ်တၢ်ထီၣ်အီၤဟ့ၣ်ကဒါက့ၤတၢ်ကမၣ်ဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီလီၤအကီၢ်န့ၣ် (ILO) ပှၤဆဲးကျိးတၢ်မူဒါခိၣ်အံၤဆဲးကျိးရူသုဉ်ညါတဖၣ်န့ၣ်ပာဝဲလီၤ.

မည်သူတို့က တိုင်ကြားနိုင်ပါသနည်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဘောရိုးဖြင့် နေထိုင်သူတစ်ဦးဖြစ်သည့် အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးမူ တိုင်ကြားနိုင်ပါသည်-

- ၁။ အမွေစေခိုင်းခံရသူ (သို့မဟုတ်)
- ၂။ အမွေစေခိုင်းခံရသူ၏ ဆွေမျိုးသားချင်း (သို့မဟုတ်)
- ၃။ အခြားသက်ဆိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်

မတၢ်တဖၣ်ဒုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးအံၤသုလဲၣ်?

ပှၤလၢအအိၣ်ဆိးလၢကီၢ်ပယီၤပှၤလၢတၢ်သုဉ်ညါသးဘျၢပှၤဒ်ပှၤလၢအဘၣ်တၢ်ယၢၤထီၣ်အီၤလၢလံာ်တဖၣ်ဒုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးသုဝဲလီၤ.

- ပှၤလၢအဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤစးစးအီၤ
- ပှၤလၢအဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤစးစးအီၤ အဘူးအတံာ်တဖၣ်
- ပှၤဂ့ၤပှၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤသးတဖၣ်

တိုင်ကြားမှုသည် လျှို့ဝှက်လုံခြုံမှုရှိပါသလား

တိုင်ကြားမှု တစ်ခုအား ပြုလုပ်သည့်အချိန်တွင် သင့်အနေဖြင့် သင်သည် မည်သူဖြစ်သည်ကို အသေးစိတ်ဖော်ပြရမည်။ သို့ရာတွင် သင်၏တောင်းဆိုချက်အရ ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိက သင်မည်သူဆိုသည်ကို လျှို့ဝှက်ထားနိုင်ပါသည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု အောင်မြင်အဆင်ပြေရန်အလို့ငှာ ဖြစ်နိုင်ပါက အမွေခိုင်းစေသူသည် မည်သူဖြစ်ကြောင်း ဖွင့်ဟပြောပြသင့်ပါသည်။

ထွက်ဆိုချက်များနှင့် အခြားသက်ဆိုင်သော အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများ (ရှိခဲ့လျှင်) ကို အိုင်အယ်လ်အိုဆက်သွယ်ရေးအရာရှိက ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျစွာ စစ်ဆေးသွားမည်အပြင် လျှို့ဝှက်ထားမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်မှုများအား ပပျောက်သွားသည်အထိ တိုင်ကြားချက်မပြုလုပ်မီ ရှင်းပြသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

တၢ်ဒုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးအံၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ဘၢရူသုဉ်ညါသုကစီဒီခါ?

တၢ်နုးဒုးသုဉ်ညါတၢ်မၤသးန့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဖျါထီၣ်မ့ၢ်နုးမတၢ်တဂၤလဲၣ်လီၤ. တၢ်လီၤဆဲးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သနီၣ်ကုဒ်နတၢ်ဘၣ်သးအသိး/ နတၢ်ဃုအသိး (ILO) ပှၤဆဲးကျိးတၢ်မူဒါခိၣ်န့ၣ်ဟံဘၣ်ဟံဘၢဟံဃုသုဉ်ညါလၢနုးမတၢ်တဂၤလဲၣ်သုဝဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒ်သိးတၢ်ယီထံ, သမံသမိးတၢ်ကလဲၤအသးဘျၢဘျၢဆူအီၤမ့ၢ်သုမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးပှၤလၢအမၤဆူၣ်မၤစးစးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်မတၢ်တဂၤလဲၣ်န့ၣ်တြီၤလၢနတဲဖျါထီၣ်န့ၣ်လီၤ. နတၢ်တဲဖျါထီၣ်ဒီးလံာ်လဲၤတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါတဖၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီး (ILO) ပှၤဆဲးကျိးတၢ်မူဒါခိၣ်န့ၣ်ကသမံသမိးကျဲဝဲလီၤတၢ်လီၤဆဲးအစဲညါကဟံဘၣ်ဟံဘၢဝဲတုၤလၢနတၢ်ဘၣ်ယီဘၣ်ဘီတအိၣ်လၢဘၣ်တစုန့ၣ်လီၤ.

တိုင်ကြားပုံနည်းစနစ်အရ မည်သို့ဆောင်ရွက်သနည်း

တိုင်ကြားမှုတစ်ခုကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ အိုင်အယ်လ်အိုဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ အနေဖြင့် တင်ပြထားသော အချက်အလက်များအား ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျသော အကဲဖြတ်မှုတစ်ခုစံစစ်ရာ မပြီးဆုံးမီ အသေးစိတ် အချက်အလက်များအား ရှင်းလင်းစေရန် လိုအပ်ပါက အိုင်အယ်လ်အိုဆက်သွယ်ရေးအရာရှိသည် တိုင်ကြားမှုနှင့် တွေ့ဆုံမှုပြုလုပ်ရန် စီစဉ်ရမည် (သို့မဟုတ်) သင့်လျော်ပါက တိုင်ကြားမှု ပြုလုပ်သည့် ဒေသသို့ သွားရောက်၍ ဆန်းစစ်မှုပြုလုပ်ရမည်။

အိုင်အယ်လ်အိုဆက်သွယ်ရေးအရာရှိသည် ၎င်းထံလက်ခံရရှိသော တိုင်ကြားမှုများအား သုံးသပ်၍ ၎င်း၏ထင်မြင်ချက် သို့မဟုတ် အကြံပြုချက်နှင့် တကွ အချက်အလက်များအား နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ အိုင်အယ်လ်အိုဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ သို့တင်ပြရမည်။ တိုင်ကြားမှုတစ်ခုအား လက်ခံရရှိသည့်အခါ လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် အချက်အလက်များ မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ စိစစ်နိုင်ရန်နှင့် သင့်လျော်သော အရေးယူဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ရေးအကြံပေးရန် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း၍ စုံစမ်းမှုပြုလုပ် ရန်ညွှန်ကြားရမည်။